

Les crosses

(ALDC, I, 154. Les crosses)

Crossa és un mot d'origen discutit (cf. oc. *crossa*, fr. *croisse*, it. *gruccia*). Per a uns (Wartburg, Coromines) procediria del germ. *KRUKKJO, amb el mateix significat; per a d'altres (Diez), de *CRUCEA, derivat de CRUX, CRUCEM 'creu' per la seva suposada forma de creu; coneix variants formals com *clossa* (el pas a *l* de *r* precedit d'oclusiva o fricativa és freqüent en valencià: *chuir* 'cruir', *fleix* 'freixe', etc.) o *carrossa*, *garrossa* en menorquí (aquest darrer potser interferit per *garrot*). *Xanca* prové del llatí tardà ZANCA, TZANGA 'varietat de bóta alta' i es troba per terres ponentines;

el mot, amb aquest valor semàntic, és compartit amb l'aragonès *chanca* del qual pot ser una expansió o bé una simple continuïtat d'àrea lingüística. *Muletetes* és un manlleu al castellà on constitueix un derivat diminutiu de *mula* pel fet de recolzar-s'hi; s'estén sobretot pel val. meridional i el Matarranya. Com a segones respostes, notem el gal·licisme *bequilles* (7) al Rosselló, l'italianisme *estampel·les* (85) a l'Alguer i els aproximatius *bastons* (85), *gaiatos* (185), *garrots* (187) i *comes angleses* (6).

